

ningsforsøg lige overfor Befolkningen. Er ikke det Middel, som den ærede Taler paa-viste eller mente i Konsekvens af sine Udtalelser, at man maatte komme til: Statens Indgriben? Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds sagde, at det var nødvendigt, at Staten greb ind paa Transportmidlernes Omraade. Lige som Staten har overtaget Jernbanerne og Telegrafvæsenet, saaledes mener nu det ærede Medlem, det er nødvendigt, at Staten griber ind paa Skibsfartens Omraade og selv tager Driften af den i sin Haand for at forhindre den private Kapitalisme i at behyrdte Folk med unødvendige Udgifter efter dens Forgodtbeholdende ved at kære Transportudgifterne op til en urimelig Høide, naar den tror derved at kunne tjene sin egen Interesse. Det er ogsaa Noget, som vi have paaftaaet i længere Tid, at dertil maatte det komme og vilde det komme, at Staten blev nødt til at gribe ind paa disse Omraader for at varetage Borgernes Interesser, hvis disse ikke skulde gaa til Grunde i økonomisk Henseende. Det kan da formodentlig heller ikke være nogen fuldtændig Utopi eller Vanvid, naar det kan blive doceret paa den Maade her i Salen. Man vil sige, at det kun er visse private Foretagender, der her tales om, men jeg tror, at den ærede Finantsminister har ganske Ret, naar han bemærkede, at man kunde blive nødt til at overtage det Hele, dersom det skulde gøres i dette enkelte Tilfælde, overfor den private Kåte, her er Tale om. Jeg ser forøvrigt ikke nogen Ulykke deri. Jeg haaber, at det i Fremtiden vil blive saaledes, at Staten kommer til at overtage alle Transportmidler, til helt at varetage Befolkningens Interesser paa dette Omraade. Thi hvad er det, der i Nutiden, i det moderne Samfund, er karakteristisk for dem, som staa paa den frie Konkurrences Princip? Hvad er det for en Tankegang, der gjør sig gjældende i Kapitalismens Verden? Det er absolut den, at naar en enkelt Kapitalist ikke er rig nok til at tilkjøbe sig Fordel paa de forskjellige Omraader og i det Omfang, han ønsker, da slaa flere Kapitalister sig sammen og danne under de nuværende økonomiske Forhold en Ring, hvorved de til Fordel for sig selv udelukker Konkurrencen. De, som have staaet paa den frie Konkurrences Princip til det Yderste, de, som til enhver Tid ville forsøgte dette Princip som det, der bør være Samfundets økonomiske Grundlag i det Hele taget, de stænge Konkurrencen ude. Naar det gjælder deres egne Interesser, danne de en Ring og sige: Nu kan Ingen komme ind paa dette Omraade, og de tage

intetfombestemt Hensyn til, hvad det er, som de ved Danielsen af denne Ring fordre for Befolkningen, hvilke Ulykker de medføre, naar de blot ere istand til at tjene Penge. Og er ikke det forenede Dampskibsselskab noget af en saadan kapitalistisk Ring? Jeg tror jo. Vi have set det forenede Dampskibsselskab gribe om sig i en forbausende Grad; vi have set det opkjøbe Skibe fra andre Selskaber, opsluge andre Dampskibsselskaber og overtage dem for at befri sig for den Konkurrence, som disse Selskaber mulig kunde føre ligeoverfor det, og derved har det i Nutiden næsten tilveiebragt et Monopol for sig selv til at føre den store Verdenstrafik her for vort Lands Vedkommende. Det forekommer mig, at der er alvorlige Grunde for Staten og dem, der skulle varetage Statens Lærv, til at se paa disse Forhold og til at tænke paa, om det ikke var paa Tide, at Staten greb ind for at ordne disse Forhold og forbyde denne Maade at udbytte Befolkningen paa. Jeg glæder mig altsaa over, at man er kommen ind paa at erkjende, at der dog er noget Sandt i dette, og jeg haaber, at det er en Begyndelse, om end den ikke kan kaldes den allerbedste, set fra mit Standpunkt, til at komme videre paa dette Omraade; thi det er min Overbevisning, at det er den Veie, man skal, dersom man i det Hele taget vil forbedre vore økonomiske Forhold. Der er et andet Medlem, det, hvis jeg tør udtrykke mig saaledes, ordrende Medlem for Regjeringspartiet, nemlig det ærede Medlem for Kjøbenhavns Aste Valgkreds (Scharling), til hvem jeg gjerne vil gjøre nogle Bemærkninger. Jeg beklager, at han ikke synes at være til Stede — saavidt jeg kan se —, men det kan naturligvis ikke, da jeg nu har faaet Ordet, afholde mig fra at gjøre de Bemærkninger til hans Udtalelser, som jeg formener mig berettiget, ja jeg kan sige forpligtet til at gjøre. Det ærede Medlem søgte at forsvare Regjerings Politik, og det er jo ingenlunde Noget, som er urant for det ærede Medlem her i Salen og da heller ikke udenfor Salen. Han kom med en Udtalelse, som vi jævnlig faae at høre fra den Side, naar Regjerings Politik skal forsvares, og som forekommer mig at være ret karakteristisk for alle at sige komist. Det ærede Medlem sagde, at det jo ikke alene var her, at de civile Ministre udtalte, at det Militære maatte gaa forud, nei, det havde ogsaa en ungarsk Kultusminister udtalt fornylig; derfor var det ogsaa meget naturligt, at vore civile Ministre herhjemme og de, der fulgte dem, udtalte det Samme; ligegyldigt, hvorledes de ellers stillede sig eller efter vor For-